

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน นำเสนอ แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 ความรู้ในการดูแลตนเอง
- ส่วนที่ 3 แรงสนับสนุนทางสังคม
- ส่วนที่ 4 การดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน
- ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ในการดูแลตนเอง และแรงสนับสนุนทางสังคม กับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 99)	ร้อยละ (100)
เพศ		
ชาย	27	27.3
หญิง	72	72.7
อายุ (ปี)		
30-44	7	6.9
45-59	49	48.0
60 ปีขึ้นไป	46	45.1
(Mean = 60.32, S.D. = 10.72, Min = 34, Max = 86)		
สถานภาพสมรส		
คู่	64	64.6
หม้าย	26	26.3
โสด	5	5.1
หย่า/แยกกันอยู่	4	4.0
อาชีพ		
รับจ้าง	29	29.3
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	28	28.3
ค้าขาย	11	11.1
เกษตรกร	8	8.1
อื่นๆ(รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ)	5	5.1
ไม่ได้ทำงาน	18	18.2

ตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.7 มีอายุระหว่าง 45 -59 ปี ร้อยละ 48.0 มีอายุเฉลี่ย 60.32 ปี อายุต่ำสุด 34 ปี สูงสุด 86 ปี มีสถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 64.6

รองลงมาเป็นหม้ายร้อยละ 26.3 อาชีพ รับจ้างร้อยละ 29.3 รองลงมาอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน ร้อยละ 28.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่เป็นโรค

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 99)	ร้อยละ (100)
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	76	76.8
มัธยมศึกษา	11	11.1
ประกาศนียบัตร/ปวช./ปวส.	11	11.1
ปริญญาตรีขึ้นไป	1	1.0
รายได้ต่อเดือน(บาท)		
100 – 1,000	32	32.3
1,001 – 3,000	26	26.3
3,001 – 6,000	10	10.1
6,001 – 10,000	5	5.1
10,001 บาทขึ้นไป	7	7.1
ไม่มีรายได้	19	19.1
ระยะเวลาที่เป็นโรค (ปี)		
1-5	57	57.6
6-10	25	25.3
11-15	9	8.1
16- 20	6	6.0
21 ปีขึ้นไป	3	3.0

(Mean=6.7 S.D.=6.7, Min=1 Max=27)

ตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 76.8 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาและระดับประกาศนียบัตร ปวช./ปวส. อย่างละ ร้อยละ 11.1 โดยมีรายได้ตั้งแต่ 100-1,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 32.3 รองลงมา 1,001-3,000 บาท ร้อยละ 26.3 ระยะเวลาการป่วยเป็นเบาหวาน 1-5 ปี ร้อยละ 57.6 รองลงมา 6-10 ปีร้อยละ 25.3 ระยะเวลาการป่วยโดยเฉลี่ย 6.7 ปี ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 27 ปี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผลการตรวจระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้า

ระดับน้ำตาลในเลือด (มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร)	จำนวน (n=99)	ร้อยละ (100)
แบ่งตามเกณฑ์มาตรฐาน*		
ระดับดี (80-120)	50	50.5
ระดับดีพอใช้ (121-140)	11	11.1
ระดับพอใช้ (141-180)	26	26.3
ระดับไม่ดี (มากกว่า 180)	12	12.1
(Mean=134.28, S.D.=32.85, Min-Max = 84-225)		

* The Expert Committee on the Diagnosis and Classification of Diabetes Mellitus 1997

ตารางที่ 3 ค่าระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้า ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในระดับดี ร้อยละ 50.5 อยู่ในระดับดีพอใช้ ร้อยละ 11.1 ระดับพอใช้ ร้อยละ 26.3 และอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 12.1 โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลในเลือด 134.28 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 32.85 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตรค่าต่ำสุด 84 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร และค่าสูงสุด 225 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

ส่วนที่ 2 ความรู้ในการดูแลตนเอง

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับคะแนน ความรู้ในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน

ระดับความรู้ในการดูแลตนเอง	จำนวน (n = 99)	ร้อยละ (100)
ระดับดี (23-28 คะแนน)	52	52.5
ระดับค่อนข้างดี (15-22 คะแนน)	45	45.5
ระดับพอใช้ (8-14 คะแนน)	2	2.0
ระดับไม่ดี (0-7 คะแนน)	0	0.0

(mean=22.04, S.D.=2.46, min=14, max=26)

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความรู้ในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน อยู่ในระดับดี และค่อนข้างดี ร้อยละ 52.5 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ โดยมีคะแนนต่ำสุด 14 คะแนน สูงสุด 26 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.04 คะแนน

ส่วนที่ 3 ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับแรงสนับสนุนทางสังคม

แรงสนับสนุนทางสังคม	จำนวน (n = 99)	ร้อยละ (100)
ระดับมาก (3.50-4.00)	59	59.6
ระดับปานกลาง (2.50-3.49)	26	26.3
ระดับน้อย (1.50- 2.49)	13	13.1
ไม่ได้รับ (0.00-0.49)	1	1.0
(mean=3.44, S.D.= 0.75)		

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมในระดับมาก ร้อยละ 59.6 ในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.3 ระดับน้อย ร้อยละ 13.1 และไม่ได้รับ ร้อยละ 1.0 ตามลำดับ โดยมีคะแนนด้านแรงสนับสนุนทางสังคมเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคะแนนเท่ากับ 0.75

ส่วนที่ 4 การดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการดูแลตนเองโดยรวม ของผู้ป่วยเบาหวาน

ระดับการดูแลตนเองโดยรวม	จำนวน (n = 99)	ร้อยละ (100)
พอใช้	67	67.7
ควรปรับปรุง	18	18.2
ดี	14	14.1
(mean = 2.59, S.D. = 0.25)		

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยเบาหวาน มีการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ใน ระดับพอใช้ร้อยละ 67.7 ควรปรับปรุง ร้อยละ 18.2 และระดับดี ร้อยละ 14.1

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายด้านตามการดูแลตนเองของผู้ป่วย
เบาหวาน ด้านการควบคุมอาหาร ด้านการใช้ยา ด้านการออกกำลังกาย และด้านสุขวิทยา
ส่วนบุคคล

การดูแลตนเอง	จำนวน (n = 99)	ร้อยละ (100)	mean score	S.D.
1. ด้านการควบคุมอาหาร			1.98	0.57
ดี	15	15.2		
พอใช้	67	67.6		
ควรปรับปรุง	17	17.2		
2. ด้านการใช้ยา			2.47	0.58
ดี	51	51.5		
พอใช้	44	44.5		
ควรปรับปรุง	4	4.0		
3. ด้านการออกกำลังกาย			2.14	0.35
ดี	14	14.1		
พอใช้	85	85.9		
ควรปรับปรุง	0	0.0		
4. ด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล			1.75	0.69
ดี	14	14.1		
พอใช้	46	46.5		
ควรปรับปรุง	39	39.4		

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีการดูแลตนเองด้านอาหารอยู่ในระดับพอใช้ร้อยละ 67.6 ด้านการใช้ยาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 51.5 ด้านการออกกำลังกาย ร้อยละ 85.5 ส่วนด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล มีการดูแลตนเองอยู่ในระดับพอใช้ 46.5

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ในการดูแลตนเองและแรงสนับสนุนทางสังคม
ของผู้ป่วยเบาหวานกับการดูแลตนเอง

ตารางที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ในการดูแลตนเองและแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยเบาหวานกับการดูแลตนเอง

ปัจจัย	r	p-value
ความรู้ในการดูแลตนเอง	0.48	0.00*
แรงสนับสนุนทางสังคม	0.43	0.00*

จากตารางที่ 8 การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ในการดูแลตนเองและแรงสนับสนุนทางสังคม กับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โดยใช้สถิติ Spearman's rank correlation coefficient ในการวิเคราะห์นั้นพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ในการดูแลตนเอง มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน ทางบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p = 0.00$) และปัจจัยด้านแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กันกับการดูแลตนเอง ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.43, p = 0.00$)